
Představujeme laureáty Bolzanovy ceny - Vojtěch Belling a David Svoboda

Představujeme laureáty Bolzanovy ceny - PhDr. Vojtěch Belling, Ph.D. Mgr. David Svoboda, Ph.D.

Mohli byste krátce představit svoji práci?

PhDr. Vojtěch Belling, Ph.D.

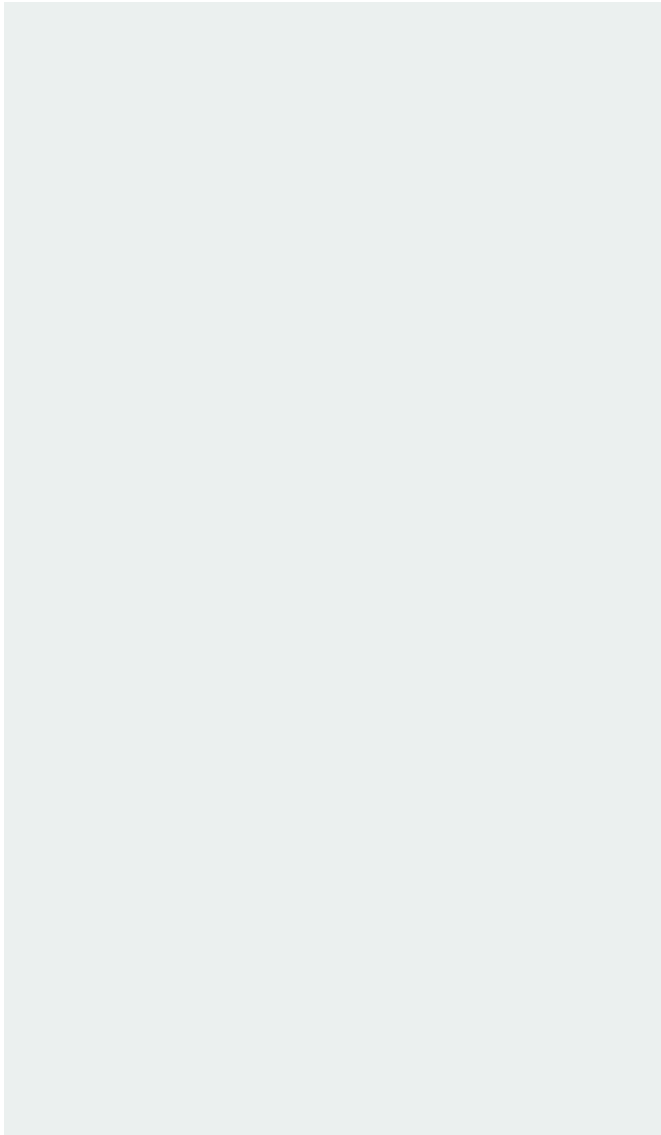
Práce se věnuje otázce relevance pojmů legitimacy a suverenity v kontextu vývoje současné společnosti v éře nadnárodních integračních procesů. Dotýká se problémů krize státnosti, ale i "diskursu" krize státnosti a suverenity a jeho významu v aktuální politické a právní teorii. Spíše než "empirické" politické realitě se věnuje realitě vnímané a formované právě prostřednictvím klíčových pojmů politické teorie (jako je stát, suverenity, legitimita, reprezentace). Spíše než hledat odpověď na otázku, nakolik jsou tyto pojmy "odpovídající" současné politické realitě jsem se pokoušel zjistit, zda, případně nakolik tato realita samotná není výsledkem právě způsobu náhledu prostřednictvím těchto pojmů, které cirkulují kolem moderního, karteziánského formování světa. V práci jsem se pokusil interpretovat i stávající, zdánlivě inovativní myšlenkové proudy jako produkty daleko starší myšlenkové tradice. Aktuální teoretické spory o suverenity a státnost nejsou dle mého soudu spory "starého" a "nového" pohledu, ale spíše sporem několika zcela odlišných hledisek rozvíjejících se od 19. století paralelně vedle sebe. Má práce je současně i polemikou s pluralistickým náhledem na politickou skutečnost a poukazuje na jeho obtížnou slučitelnost s klasickými koncepty reprezentativní demokracie.

Mgr. David Svoboda, Ph.D.

Práce pojednává o klíčových metafyzických pojmech jednoho z nejdůležitějších středověkých myslitelů Tomáše Akvinského (1225-1274).

Těžiště práce spočívá v rekonstrukci Tomášovy nauky o celku a části (tzv. mereologie). Mereologie, která se promítá do Tomášova řešení mnoha důležitých filosoficko-teologických problémů, je tak ukázána jako inspirativní klíč k pochopení Tomášova myšlení.

Rád bych na tomto místě a touto cestou zdůraznil, že ocenění své práce chápu zároveň jako poctu tomu dílu, jež v našich zemích inicioval prof. S. Sousedík a které spolu s ním dále rozvíjí jeho žáci, mezi než se s radostí počítám.

Cena B. Bolzana je určena mimořádně objevným pracím s vynikajícím tvůrčím obsahem a zpravidla s interdisciplinárním tematickým přesahem. Mohli byste nám popsat, v čem spočívá jedinečnost Vaší práce?

PhDr. Vojtěch Belling, Ph.D.

Jak bylo naznačeno shora, práce se pohybuje na pomezí několika vědních oborů. Jde o text současné spadající do sféry politické teorie (zejména teorie státu), právní teorie a filosofie, ale i historie, sémiotiky a sociologie. Snažil jsem se prostřednictvím analýzy pojmů novým způsobem interpretovat aktuální názory na ústavní a politickou realitu. Především jsem přitom vycházel z chápání ústavy jako určitého způsobu o formování, tj. konstituci politické reality prostřednictvím pojmů. Zabrousil jsem přitom jak do současné jazykově-analytické filosofie a jejího sporu s fenomenologickými přístupy, tak do polemiky v právní a politické vědě. Za značný nedostatek současného zkoumání považuji právě výrazné oddělování jednotlivých disciplín (jež se projevuje i v oddělených časopisech, edičních řadách etc.). Autoři, kteří píšou o velice podobných tématech, o sobě mnohdy téměř nevědí, a to proto, že každý působí v autonomním světě "své" vědní disciplíny. Myslím, že právě v oblasti politické filosofie, politické teorie a právní teorie je to přitom těžko udržitelné.

Čeho si nejvíce ceníte na Univerzitě Karlově?

PhDr. Vojtěch Belling, Ph.D.

Mgr. David Svoboda, Ph.D.

Tomášovo metafyzické myšlení bylo a je předmětem velkého zájmu mnoha generací filosofů. Přesto dosud nebyla Tomášova mereologie vyložena náležitým způsobem a nebyly ukázány její souvislosti a aplikace v Tomášově myšlení. Cílem práce bylo tento nedostatek doplnit a ukázat přesahy Tomášovy mereologie do dalších disciplín jako je filosofická logika, etika, přírodní filosofie a theologie. Rád bych připoměl, že disertace je vlastně první českou vědeckou prací o Tomášově metafyzice. Doufám, že se u nás brzy objeví další podobně zaměřené vědecké práce

Mgr. David Svoboda, Ph.D.

Především její tradice a z ní vyplývajícího renomé v evropském prostředí.

Univerzita Karlova nabízí studentům i vyučujícím možnost svobodného vědeckého bádání, v němž by se měla snoubit úcta k tradici s touhou po poznání toho, co je nové a "zde a nyní" naléhavé. Velmi si vážím toho, že k Univerzitě Karlově patří také Filozofická fakulta a fakulty teologické, na nichž se pěstuje vědění mající "sapienciální rozměr".

Kterou knihu z Vašeho oboru byste nám mohli jako laikům doporučit?

PhDr. Vojtěch Belling, Ph.D.

Zrovna čtu jednu z nových knih Slavoj Žižeka s názvem "Suspenze etického", zatím bohužel nevydanou v češtině. Žižek je pozoruhodný autor spojující zdánlivě nespojitelné přístupy. Ukazuje, jak ošemetná jsou tradiční schematická dělení přístupů politických teorií na levici či pravici, na konzervatismus, socialismus a liberalismus. Imponuje mi na něm, že velmi zajímavým způsobem interpretuje a zároveň aktualizuje Hegela, ale i Fichta, Kanta a další klasiky německého idealismu. Činí tak přitom na pozadí zajímavých příkladů ze současné kultury, filmů, hudby a literatury. Ač jde o velmi radikálně uvažujícího autora, jeho knihy jsou podnětné a doslova vybízejí k přemýšlení nad mnohými zdánlivě banálními věcmi.

Mgr. David Svoboda, Ph.D.

Zůstanu-li u svého oblíbeného autora Tomáše Akvinského, pak bych doporučil Vám i Vaším čtenářům poutavě napsanou knihu G.K. Chestertona "Tomáš Akvinský".

Děkuji
P.K.